

Italija je danes glavni vzrok, da razoroževalna konferenca miruje

London, 19. marca. Uspeh londonske mornariške konference očividno danes zavisi od tega, če se bo velesilam posrečilo pregovoriti laško vlado od njene zahteve, da se Italiji dovoli enako število raznih vrst vojnihih ladij kot Franciji. Na vsak način bi morala Italija vsaj povedati svoje minimalne številke glede svojih zahtev. Dino Grandi, laški zunanji minister, je v začetku konference izjavil, da "bodo francoske številke naše številke," in od tega stališča od tedaj še ni odnehal. Francija bi bila končno pri volji nekoliko odnehati od svojih zahtev, in če bo potem Italija storila isto, se mora še počakati. Na vsak način je pa danes laško vprašanje glavna zpreka, da mornariška konferenca v Londonu ne more nikamor naprej.

Mlado dekle zna potegniti moške za nos

Capetown, južna Afrika, 19. marca. Kathleen Punt, 17 let stara, učenka višje šole v tem mestu, je v nekem londonskem časopisu imela oglaš, v katerem pravi, da prebiva že 19 let na neki pozabljeni farmi v najbolj oddaljenem kotu južne Afrike, in želi, da bi ji kdo kaj pisal. Tisoče Angležev je padlo v nastavljenost. Od enega samega oglasa je dobilo dekle nad 12.000 pisem, in v pisemih vse polno denarja, sladkarij in kakih 2000 — ženitbenih ponudb.

Priljubljena gasolinska postaja za bandite

Banditi imajo posebno piko na gasolinski postaji Western Oil Co., ki se nahaja na W. 28th St. in Detroit Ave. V ponedeljek zvečer ti pride oborožen bandit na postajo in zahteva, da mu ponočni prodajalec Chas. Harola brez obotavljanja izroči kar ima. Bandit je dobil \$100, nakar je urno odnesel pete. Harola je poklical policijsko postajo, katero je obvestil o ropu, in komaj je telefon zaprl, se je že pokazal drug bandit, ki seveda ni mogel ničesar odnesti.

Najbogatejša ženska je v sanatoriju

New York, 17. marca. Mrs. Ida Flagler, 81 let stara, vdova po Henry Flaglerju, petrolejnemu magnatu, in ki se šteje za najbogatejšo žensko na svetu, se nahaja v privatnem sanatoriju dr. Chas. Pilgrima. V sanatorij so jo poslali, ker trpi na maniji, da je nekaj delnic Standard Oil Co., katere ji je zapustil njen mož, ničvrednih. Njen mož je umrl leta 1899, in ji zapustil dotične delnice, ki so nastale do danes v ceni nad \$16.000.000, torej niso tako ničvredne, in se ženski najbrž meša.

Radi testamenta

Dne 11. aprila, 1929, je umrl Valentin Benčić, ki je stanoval na 384 E. 162d St. Zapustil je \$4.000 premoženja. Trdi se, da malo pred smrtjo je zapustil Benčić vse premoženje sestrin, Mrs. Frances Godina, in je imenoval councilmana Mr. Miheleha za upravitelja premoženja. Oglasilo se so pa Antonija Skočaj iz New Yorka, Ana Peterlin iz Trsta in Marija Postorna, tudi iz Trsta, ki trdijo, da Benčić ni imel prave oporoke in zahtevajo omenjenih \$4.000 za sebe. Sodba se vrši te dni v Clevelandu.

Boljševiki zaprejo 56 cerkev. Luteranski pastori v zaporih

Moskva, 19. marca. Sovjetska vlada je danes za prošnjo članov bivših cerkvenih občin odredila, da zapro nadaljnjih 56 cerkev v Moskvi in v okolici, ki je približno tako velika kot je država Ohio. Vlada se bavi z načrtom, da spremeni te cerkve v klube, restavrate, šole in laboratorije. Cerkevne kongregacije pa imajo pravico do apela, in mogoče je, da bo prvotno povelje, da se cerkve zaprejo, preklicano. Glasom poročil Evangelical Press Service, je bilo te dni v Rusiji prijetih 13 luteranskih pastorej, do čim je drugim prepovedano oditi iz mesta. Medtem se pa poroča iz Rima, da je papež na dan sv. Jožefa zgodaj zjutraj imel mašo nad grobom sv. Petra in molil za Rusijo in za vse, ki so v Rusiji radi vere preganjani od sovjetske vlade. Enake maše so bile brane po vseh katoliških cerkvah sveta. Ta odredba glede maš ni bila preklicana, dasi so sovjeti pred nekaj dnevi naznanili, da bodo odnehal od trdovratnega preganjanja cerkve. Papež natančno opazuje verski položaj v Rusiji, odkar je prišel na prestol sv. Petra.

12.000 oseb zasmehuje vero v New Yorku

New York City, 17. marca. V Bronx kolizeju se je včeraj zbralo do 12.000 ljudi v namenu, da zasmehujejo vero in Boga. Razni govorniki so napadali vero, papeža, krščanstvo, župana in policijo, vmes so pa pili pop in pridno grizli "hot dogs." Policija je ukrenila obširne priprave za vsak slučaj. Zunan dvorane sta bila dva patrolna voza, bombni oddelek in oddelek za slučaj punta, 36 policistov na konjih ter 200 policistov peš, do čim se je pomešalo med množico znotraj dvorane 200 detektivov, ki so opazovali navzoče. Množica se je končno mirno razšla.

Vojaški zdravnik obtožen umora žene

Denver, Colo., 19. marca. Vojaški zdravnik, major Charles Shepard, star 59 let, je zgubil danes svojo uniformo in je bil odpeljan v okrajne zapore, obtožen, da je junija meseca lanskega leta baje umoril svojo 37 let staro ženo. Obtožen je, da je s strupom spravil ženo iz tega sveta. Miss Grace Brandon, stenografinja pri vojaškem zrakoplovnem oddelku v San Antonio, Tex., je izjavila, da jo je major obljubil poročiti, ako more dobiti razpoko. To je bilo aprila meseca lanskega leta. Razpoko ni mogel dobiti, in v maju je majorjeva žena zbolela, junija pa na skrivnostno način umrla. Mnenje oblasti je, da jo je mož zastrupil.

Komunisti in policaji na pokopališču

Berlin, 19. marca. Med policisti in komunisti je prišlo na pokopališču v Friedrichfelde, ki je predmestje Berlina, do resnega spopada, tekoma katerega so bile tri osebe ranjene in 20 aretiranih. Do spopadov je prišlo tekom pogreba dveh komunistov, ki sta bila ustreljena od policije radi dejanskih napadov na člane policije.

Treba bo očistiti vrt in pripraviti semena!

V New Yorku dobijo v kratkem največjo banko na celem svetu

New York, 19. marca. Danes se je naznanilo v finančnih krogih, da dobi New York v najkrajšem času največjo banko na celem svetu. Nova banka se bo imenovala Chase National Bank, in bo razpolagala s premoženjem \$2.800.000.000. To bo mnogo več kot šteje premoženja National City banka ali pa Midland banka v Londonu. Ta banka bo nastala, ko se združijo Chase National banka, ki je danes tretja največja v Zedinjenih državah in Equitable Trust Co. Direktorji obeh bank so že odobrili kombinacijo, in sedaj mora priti še odobrenje delničarjev, kar se bo zgodilo 24. aprila. Albert H. Wiggin, predsednik Chase National banke bo prvi eksekutivni uradnik novega finančnega podjetja, ki bo največje na celem svetu, in prvi v zgodovini se bo zgodilo, da dobijo Zedinjene države največjo banko na svetu. Winthrop Aldrich, svak John D. Rockefellerja, bo predsednik nove banke. Nova banka bo imela kapitala \$148.000.000, preostanka \$72.000.000, čisto skupno premoženje banke bo znašalo \$2.814.535.635. Banka bo imela 52 uradov v New Yorku in sedem podružnic v tujemstvu.

Lep koncert

Društvo "Zvon" je imelo v torek zvečer jako uspešen koncert v javni knjižnici na Broadway in 55. cesti. Navzočih je bilo kakih 250 oseb, med njimi več čehov, ki so se čudili lepoti slovenske pesmi.

Da ne zamudite vlakov

Mestna komisija za olepšanje mesta bo preuredila Public Square tako, da oseba, ki želi iti na železniško postajo od enega konca trga do drugega, bo potrebovala 79 sekund manj kot potrebuje sedaj. To je važno za stotine ljudi, ki hitijo zadnji trenutek na postajo, da ne zamudijo vlakov.

Nad 500 otrok rešenih iz katoliške šole, ko je začelo goreti

Pretekli torek popoldne je začelo v kleti katoliške šole sv. Mihaela goreti. V šoli se je nahajalo tedaj 523 učencev. Ena izmed učenk je opazila ogenj, in namesto, da bi začela kričati, je šla mirno k sestri prednici, ki je takoj oddala signal glede ognja, ki se sliši po vseh šolskih sobah. Otroci, ko so začuli signal, so mirno, toda hitro vstali iz svojih sedežev in korakali proti izhodu, v vrsti, tiho, brez vsakega hrupa in smehljajočih obrazov. Šli so brez klobukov in sukenj iz šole ven na prosto. Otroci so mislili, da je to navaden dril za slučaj ognja, in ker so vajeni takih drilov, so prišli na prosto brez vsake najmanjše poškodbe. Edini ranjenec radi ognja je bila šolska mačka, ki je skočila preko plamena, v nadi, da pride na prosto, in si je pri tem obžgala kocine. Dospeli so ognjegasci in policisti, ki so izjavili, da niso še videli tako mirnih otrok kot so bili otroci šole sv. Mihaela. Šola se nahaja na vogalu Scranton Rd. in Clark Ave. Ogenj je bil takoj pogašen. Naredil je komaj \$100 škode.

Atwater se ženi

Harmon Atwater, katerega je iskala clev. policija 140 dni, ker je bil v zvezi z različnimi sleparijami pri prodaji mestnih zemljišč, se je v sredo poročil s 40 let staro lepoticarko Eva Tierney. Atwater se nahaja pod parolo, da se bo dobro obnašal.

Za begunce

Židovski rabinci bodo skušali te dni v Clevelandu nabrati \$50.000,00 za žide, katere so boljševiki izgnali iz Rusije.

Slavnosti Poljakov

V nedeljo dospe v Cleveland Titus Filipowicz, poljski poslanik v Ameriki, ter novo imenovani ameriški poslanik pri poljski republiki John N. Willys. Vršile se bodo razne slavnosti in velik koncert v mestnem avditoriju.

Mestna vlada bo povečala gotovim delavcem njih tedenske plače

Mestni manager v Clevelandu, Daniel Morgan, je odredil, da se zvišajo plače 110 delavcem, ki so zaposleni v oddelku za pobiranje odpadkov. Namesto \$4.75 na dan bodo dobivali odslej \$5.25 na dan. Vsi so zamorci. Nadalje se je zvišala plača formanom onih delavcev, ki popravljajo ceste. Dobili so 50 centov več na dan. Za njimi so pa prišli unijski barvarji in dekoratorji, ki delajo večja dela za mesto. Naprosili so managerja, da poveča njih plače za 6 centov in pol na uro. Barvarji in dekoratorji, ki delajo za mesto, dobivajo \$1.25 na uro, dočim dobivajo barvarji, ki delajo za privatna podjetja, \$1.31 in pol centa na uro. Mestni ravnatelj je obljubil, da bo slučaj preiskal in odredil gotove korake. Councilman Trinastic je izjavil, ko je slišal, da je Morgan povišal plače pobiralcev odpadkov, da bo predlagal pri prihodnji seji mestne zbornice, da se povišajo tudi plače pobiralcev smeti, ki imajo ravno tako umazano delo kot pobiralci odpadkov.

Truk je — orodje

Sodnik Weygandt je včeraj odločil tekono neke obravnave, da je truk navadno delavsko orodje. Neki Rudolf Zajt je bil tožen, ker ni plačal dolgov. Zapolniti so mu hoteli truk, s katerim razvaža premog in led. Sodnik je pa dejal, da je truk navadno orodje, s katerim si Zajt služi svoj kruh, kakor n. pr. karpenter s kladivom, in da se truk torej ne more zapleniti.

Na počitnicah

V Cleveland ste dospeli Miss Ann L. Dejak in njena sestra Miss Angeline E. Dejak, in sicer iz državne univerze iz Columbusa. Miss Ann študira splošno znanstvo, Miss Angeline pa medicino. Angeline Dejak je graduirana bolnišniška strežnica. Obe ste tu za kratek čas na počitnicah.

Sramežljive Zedinjene države bodo še cenzurirale "nemoralne" knjige

Washington, 19. marca. Senat je včeraj skoro enoglasno volil, da se še v nadalje prepove importacija "amazanih in nemoralnih" knjig, pamfletov in slik. Predno je prišlo do glasovanja, je trajala debata polnih dvanajst ur. Tekom debate so senatorji govorili o nebesih in peklu, o mormoncih, morali, pohujšanju, svetem pismu in enakih zadevah. Včasih je bila debata tako huda, da je grozil tepež, zopet pa je postala tako smešna, da so poslušalci na galerijah glasno kihali. Debatu proti importiranju "nemoralnih knjig" je vodil senator Smoot, mormonec iz Utah, načelnik senatnega finančnega odbora. Izjavil je, da je videl importirane knjige, ki so morale biti pisane po človeku, ki ima bolno pamet in tako črno dušo, da če bi prišel v peklo, bi ogenj v njem potemnel. Nadalje je Smoot izjavil, da le preko njegovega mrtvega trupla bo senat dovolil import enakih knjig. Sedaj obstoječa postava, se je le v toliko spremenila, da bo imela zvezna sodnija skupaj s porotniki zadnjo besedo, da se določi, kaj je "nemoralna" knjiga. Dospel je imeli zadnjo tozadevno besedo colninski uradniki.

Igralci "Pasijona"

V četrtek ob 7.30 zvečer se vrši skušnja za križec pot in križanje, 9. 10. in 11. slika. Skušnja se vrši v S. N. Domu. V soboto, ob 2 uri popoldne, pa bo zopet skušnja za prvo dejanje, v S. N. D. Pridite gotovo.

Euclid postane mesto

Vaška zbornica Euclid Village je odredila vse potrebne korake, da se spremeni vas Euclid Village v mesto Euclid. Smatra se, da šteje Euclid Village danes 12.000 prebivalcev. Da se razglasi vas za mesto, je potrebno le 5000 prebivalcev v dotični vasi. Dobili bodo čarter in posebno mestno sodnijo, kakor hitro bo ljudsko štetje za 1930 gotovo.

"Kisle" kumare

V Cleveland so dospele prve kumare, ki so pa precej "kisle", kar se tiče cene. 12 kumar velja \$3.50.

Jožeti in Pepce

Dr. Napredne Slovenke, št. 137 S. N. P. J. naznanja, da bo pripravilo v počast vsem Jožetom in Pepcam veselico, v soboto, 22. marca, v spodnji dvorani S. N. Doma. Pri veselici igra "Struglers orkester," ki je tako ugaljal, ko je po radio igral. Rojaki in rojakinje so vlnudno vabljeni.

Četrtič oproščen

Frank Andrews, 55 let star, bivši učitelj, je bil v sredo četrtič oproščen obtožbe umora. Obdolžen je bil, da je nalašč zapeljal svoj avtomobil preko 75 čevljev visokega prepada, pri čemur je njegov 18 mesecev star sin našel smrt. Andrews so porotniki štirikrat oprostili, in državni pravdnik se je izjavil, da ga ne bo več tožil.

Čas za vrtove

Posebno hudega mraza ne bo več, in je torej čas, da uredite svoj vrt. Zgodno redkvice in solato že lahko posejete. Treba bo tudi okoli hiše nekoliko počediti in pospraviti. V slovenskih trgovinah dobite vse potrebno za ta spomladanska opravila.

Nova bolezen, ki jo študirajo zdravniki, je zbruhnila v državi Ohio

Cincinnati, O., 19. marca. Nova, skrivnostna bolezen, je zbruhnila v tem mestu, katere zdravniki ne morejo diagnosticirati. Bolezen je hipoma napadla 65 oseb. Je to neke vrste paraliza ali otrpenost udov. Ljudje, katerih se prime ta bolezen, postanejo otrpnjeni pod koleno in pod komolcem. Dr. George Tyler sam je dobil 14 takih slučajev naznanjenih. In iz Middletown, Ohio, se poroča, da imajo tam dvajset slučajev te nenavadne bolezni. "Nam ni ničesar znanega o tej bolezni," se je izjavil dr. Bachmeyer, predstojnik javne bolnišnice. "Otrok se ta bolezen očividno ne prime, pač pa le osebe, ki so stare nad 35 let. In izmed 65 slučajev, ki smo jih dobili doslej, je 60 moških, in le 5 žensk." Zdravstveni načelnik, dr. Lumis, v Middletown, Ohio, se je izjavil, da so osebe, ki so zbolele za to boleznijo, priznale, da so pile takozvani "ginger." Zvezne oblasti so zaplenile tisoče galon "gingerja," in zdravstvene oblasti so začele preiskovati vso zadevo.

Albert Bobnar prost

Državna oblast za pomiloščenje jetnikov je včeraj dovolila parolo mlademu Slovencu Albert Bobnarju dasi je clevelandška zveza za kriminalno justico ostro odsvetovala pomiloščenje. Bobnar je bil obsojen na dolgotrajen zapor radi napada na policista Harry Dudley, toda se je v zaporu vzorno obnašal in je dobil raditega pomiloščenje.

30 dnevnic

V petek zjutraj ob 8. uri se bo brala pri sv. Vidu maša v spomin pokojne Alojzije Godič, ki je umrla pred tridesetimi dnevi. "Združene Slovenke" Prijetno domačo veselico priredi društvo "Združene Slovenke" št. 23 SDZ, in sicer v soboto, 22. marca, v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. Vstopnina samo 50 centov. Svirna izvrstna godba pod vodstvom Mr. Resnika. Jožki in Pepce so še posebno vabljeni k tej veselici, kot tudi ostalo cenjeno občinstvo.

Skušnje za šoferje

Nova postava države Ohio zahteva, da mora vsak šofer, ki vozi taxi, privatni avtomobil za koga drugega in truk, prestati gotovo skušnjo, predno dobi licenco, ki ga opravičuje do vožnje. Te skušnje se sedaj vršijo v poslopju na 708 St. Clair Ave. In se bodo nadaljevale 60 dni. Ljudi bodo preiskali, če imajo dober vid, če poznajo avtomobilske postavne in odgovoriti morajo na vprašanje, kaj bi naredili v slučaju nesreče. Onim, ki lastujejo svoje avtomobile in jih sami vozijo, ni treba prestati skušnje.

Veselica v Newburgu

Klub društev Slov. del. dvorane na Prince Ave., priredi v soboto večer, 22. marca lepo veselico. Igral bo dobro poznani Verovšek orkester. Izvrstna postrežba zagotovljena vsem navzočim.

"Stric" Popović doma

Iz Floride se je vrnil te dni g. Janko Popović, kjer se je mudil radi rahlega zdravlja.

* V Palestini so okrili zaroto komunistov, da se polastijo dežele.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays
NAROCNINA:

Za Ameriko, celo leto\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko, pol leta\$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1900, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 66. Thu. March 20th, '30.

MUKE NAŠEGA NARODA V PRIMORJU.

Italijanski prefekti v prefekturah Trsta in Pulja so že izdali listo novih imen za naše Slovence in Hrvate, dočim v ostalih prefekturah pripravljajo šele laška imena za naše ljudi. Na vsaki listi je več tisoč imen.

Ker ima mnogo naših ljudi ista imena — na primer v Trstu je danes 380 oseb, Slovencev, ki se pišejo Bizjak — tedaj se lahko smatra, da bo najmanj 800,000 Slovencev in Hrvatov, poleg Nemcev, ki živijo danes pod laško vladno, moralo spremeniti svoja originalna imena. Ne mine niti en dan, da ne čitate v laškem uradnem listu, ki ga izdaja vlada za svoja uradna naznanila, deset do enajst strani, na katerih se naznanjajo spremenjena imena. In to se godi že dve leti.

In ne samo družinska imena, pač pa tudi krstna imena doživljajo isto usodo. Laška vlada je odredila, da se matične knjige, v katerih so vpisani krsti in imena otroka, odvzamejo župnim uradom v vseh pokrajinah, kjer bivajo Slovenci in Hrvati. Župniki so morali knjige izročiti prefekturam.

Takoj potem je vlada naročila župnim uradom, da v bodoče ne smejo krstiti nobenega otroka na slovensko ali hrvaško krstno ime. To so najprvo začeli spoštevati v Trstu. Oče otroka se je pritožil na višji sodniji, ki je za vrgla pritožbo in izjavila, da ima vlada pravico diktirati imena otrok! Tako daleč je torej že prišlo, da oče in mati nimata več pravice podeliti lastnemu otroku krstno ime, dočim sta se družinskemu imenu že sama morala odpovedati.

Kakor hitro je višja sodnija odločila, da ima laška vlada pravico diktirati imena, so oblasti takoj naročile izvrševalnim uradnikom, da strogo pazijo, da se nikomur ne podeli slovensko ali hrvaško krstno ime. Starši danes pod laško vladno nimajo več pravice dajati svojim otrokom krstna imena.

Tej izvanredni in nezaslišani sodniski odločbi in razsodbi je sledil kraljev ukaz, ki pozivlje vse registracijske urade, da strogo gledajo, da noben otrok ni krščen na kako ime, ki ni laškega izvora. Ako pa se starši branijo krstiti otroka na laško ime, tedaj vlada sama podeli ime, in v slučaju ponovne branitve, se starši kaznujejo.

In postava gre še dalje. Registrarjem v javnih uradih daje pravico spremeniti ime otroka potem, ko je bil že uradno krščen in mu je bilo podeljeno ime. In ta vladna odredba se izpolnjuje samo v okrajih, kjer bivajo Slovenci ali Hrvati. Laška vlada se doslej še ni drznila upeljati to drastično odredbo tudi v onih krajih, zlasti na južnem Tirolskem, kjer prebivajo Nemci.

Občinski predstojnik vsake slovenske ali hrvaške občine mora prešteti vse otroke in poizvedeti za njim krstna in družinska imena. V vsakem slučaju, v katerem se dobi še kako slovensko ali hrvaško ime, sta oče in mati poklicana v urad registrarja. Tu jim najprvo nasvetujejo, da izberejo drugo ime za otroka. Ako se starši branijo, tedaj sta oče in mati kaznovana vsak na 100 lir globe, registrar potem samovoljno spremeni ime otroka, in v nekaj dneh pride tozadevna sodniska določba, ki daje veljavnost taki spremembi imena otroka.

In laška vlada z največjo nesramnostjo vztraja pri tem delu in trdi, da širi delo kulture med tujimi narodnostmi pod laško zastavo. Neki gospod Pizzagalli, prednik laške komisije za spremembo imen, je spisal knjigo, kateri je napisal uvod minister Turatti, in v kateri knjigi se piše, da je celo angleški kralj spremenil ime svoji družini, ki se je prej glasil Coburg-Gotha, toda je s kraljevim ukazom leta 1917 odredil, da se imenuje kraljeva angleška hiša — Windsor. Kdor pozna podrobnosti te spremembe, se mora v resnici smejati nadutosti in nesramnosti laškega ministra.

D O P I S I

Ambridge, Pa. — Cenjeno uredništvo Ameriške Domovine! Prosim, če bi mi odstopili malokotiček za mojih par vrstic v tem priljubljenem listu. — Minul je predpust in zabave, vse je nekam žalostno, kar vse nekam spi tu pri nas. Ne vem, kako je to — samo doma čepimo in se pogovarjamo različne reči. Ne vem, kaj bomo vganili, toda če bi nas tisti veseli človek videl, bi nas vprašal, če bomo vganili, kje ima žaba rep. Toda ni za pomagati, saj so pa druge naselbine bolj živahne, kakor vidim.

Najbolj nam pa imponirajo Clevelandčane. Tam ste pa res samo naprednjaki in veseljaki, ki še nas včasih zbudite iz spanja. Zavzeli ste se, da ste začeli pošiljati po Ameriki našo lepo pesem in godbo potom radija.

da ga kupite pri slovenskem trgovcu in ne pozabite na Majestic radio, ki so neprekosljivi. Pričali se boste o tem, ko ga dobite na svoj dom.

Pozdravljam vse rojake širom Amerike, posebno pa čitateljem Ameriške Domovine. Za prihodnjo nedeljo se pa zopet pripravljamo, da bomo kaj lepega slišali.

Evgen Rosman.

Madison, O. — Priloženo vam pošiljam \$3.00 kot polletno naročnino za Ameriško Domovino, obenem pa prosim, da nam odstopite nekoliko prostora, da se tudi jaz izrazim nekoliko o slovenskem radio programu.

V nedeljo 16. marca nam je zelo ugajal. Josip Gramc je rekel, da je bil tisti človek zelo neumljen, ki je vrgel svojo ženo iz koša pod most v vodo. Pa kaj je

hoče vedno nositi okoli? Hvala vama, sestri Baraga za lepo petje in Ulle trio za izvrstno godbo. Meni je rekel Lojze: "No, sedaj se pa le malo obrni, stari." Pa se nisem mogel, ker mi je konj stopil na nogo. Če bi bil Galitukaj in pa Grubar, da bi me kvišku metala, potem bi že šlo.

Vsa čast tudi collinwoodskemu mladinskemu orkestru, ki so tako lepo igrali. Le še kaj se oglasite, fantje. Čestitamo vsem, ki ste kaj pripomogli, da imamo tako lepe radio programe ob nedeljah, posebno pa se zahvaljujemo Ameriški Domovini.

Lepe pozdrave vsem skupaj od nas vseh:

Družina Josip Gramc,
Frank Lustig,
Louis Volčina,
Frank Lukač,
Josip Grem.

Newburške novice

"Poslanica Marijina" se kliče slika, katero bomo videli v petek večer v dvorani Nar. Doma na 80. cesti. Slika, moving picture, ima vpleteno v zgodbo Bernardke in Lourda krasno zgodbo dekleta, ki je bila pohabljen in je srčno želela ozdraviti. Nikjer ni dobila pomoči, dokler ni čula o Lourdu. Šla je na to svetovno znano Marijino božjo pot in tam hipno ozdravela. Tisti, ki so to sliko že videli, pravijo, da je ni bolj pretresljive zgodbe, kakor je "Poslanica Marijina." Slika bo predstavljena v petek 21. marca popoldne ob 2, in zvečer ob 8. Pridite vsi, ne bo vam žal.

Vstopnina je nizka, za otroke (popoldne) 15c za odrasle 25c popoldne in zvečer.

Naš farni Vestnik in finančno poročilo je končno izšel. Ako ga ta teden ne prejmete, pošljite ponj, ali pa ga dobiti v nedeljo pri cerkvenih vrati. Poglejte dobro v njega. Povejte nam, če je kaka napaka, drugim okrog ne koristiti nič pripovedovati. Mi skušamo, kolikor je mogoče, dati vsakemu ta svoje. Pa se vrinejo pomote in tako nekateri dobijo preveč kredita, nekateri premanj. Čudno, da vsa leta niti eden še ni prišel povedat nam, da ima preveč zapisanega. Pri imenu Joseph Mauera iz 82. ceste se je vrnila pomota. Joseph Mauer st. je v 50c klubu, in je v letu 1929 daroval \$32.20. Ne vemo, kako je prišlo do tega, da so bila imena pod številkami v knjigi zamjenjana in tako je drugi dobil kredit za to, kar je daroval Mauer. Pomote se vrinejo. Zato vedno priporočamo, da se zglasite v župnišču, kadar je pomota, da se popravi. Seveda se pomota more tiskovno popraviti šele v prihodnjem Vestniku.

Vsekako pa bomo naznanjene pomote popravili tudi na tem mestu v listu. Zato zasledujte "Newburške novice."

Father Odilo Hajnshek nam je obljubil, da pride ta teden malo poagratir za list Ave Maria. Prav tako. Ave Maria je edini slovenski nabožni list v Ameriki in ima več koristnega in zanimivega branja v eni številki, kot proti verski listi v čem letu. Moral bi biti list v vsaki katoliški hiši. Pri komunistih, boljše vikihi in socialistih je navada, da agitirajo za svoje načela in principe ter podpirajo svoje liste z mrzličnim navdušenjem. Če se pa ti tako navdušeni za zmoto, ali naj bomo mi manj za resnico? Naročite se na list Ave Maria.

Zanimanje za "Pasijon," ki se bo vršil 13. aprila, to je na cvetno nedeljo, pod pokroviteljstvom dr. Kristusa Kralja se tudi tukaj vzbuja. Govori se, da je precejšno število ustopnic že prodanih v našem kraju mesta. Saj pa je Kristusovo trpljenje tudi tragedija, kakoršne svet ni videl. Ne preje, ne pozneje. Upamo le, da bodo igralci vsi svoje vloge tako rešili, da bo namen, katerega morajo imeti igralci pri

v o j i h nastopih, se vresničil. Namen pa ne sme biti samo finančni uspeh. Prvi namen mora biti: vzbuditi ljubezen do trupega Zveličarja v srcih gledalcev, pa naj so ta sreča trda kot kamen. Zato pa mora biti poleg vaj, in sicer mnogih in preciznih vaj, tudi molitev za uspeh, poleg premišljevanja trpljenja Gospodovega. Kdor hoče predstaviti osebo v katerikoli igri, mora čutiti z onim, katerega predstavlja. Paslon pa je več ko navadna igra.

Da ne pozabimo; od sedaj naprej bodo postne pobožnosti v cerkvi sv. Lovrenca v sredo in petek ob pol 8, mesto 7:15. Za nedelje ostane stari čas, namreč ob 7. Pridite toraj tudi dalj in pridigi in blagoslovu ob sredah in h križevem potu ob petkih.

Nekaj denarja je bilo najdenega na Aetna Rd., pred dvema tednoma. Kdor je izgubil, dobi v župnišču. Ako se ne najde prava oseba, ki je izgubila, gre svota temu, ki jo je našel.

Za naročbo na knjige družbe sv. Mohorja je zadnji čas. Pobiralo se bo v župnišču do zadnjega marca. Samo do tam, tudi en dan čez ne. Dobi se šest knjig letos za en dolar. Knjige poznate in veste, da so izvrstne, ter da je dolar za šest knjig zelo poceni. Naročite se, da bote imeli v jeseni in po zimi kaj brati.

Joseph Legan iz Maple Heights, ki je bil operiran pred dvema tednoma je toliko bolj, da se mu vidi življenje zopet kot vredno, da se živi. Operacija je bila huda, a Joe je korenjak in jo je dobro prestal. That's the stuff, Joe, never say die!

Pet naših domačih kontraktorjev se je priglasilo, ki želijo sprejeti delo na povečanju stanovanj za šolske sestre. Načrte smo morali nekoliko spremeniti na zahtevo preč. g. škofa. Sedaj pa je vse v redu in v par dneh bodo plani in specifikacije gotove. Takoj bomo obvestili vse kontraktorje, kateri bodo dali zapečateni proračune. Ob gotovem času bodo prišli vsi skupaj in v pričso vseh bodo proračuni odprti in oddani najcenejšemu, ki bo pa tudi moral podati zanesljiv bond — ne oseben — za svoto, za katero bo delo prevzel. Hiša mora biti gotova do konca prihodnjega julija.

ZMRZNJENO MLEKO V SIBIRIJI

V Sibiriji, kjer vlada skoro čez vse leto zima, puste domačini mleko da zmrazne, da ga lažje prenašajo in ga ni treba predstavljati po raznih "latvicah" in drugih posodah. In najpriljubnejši način domačinov je, da viljavo domačini mleko na dolge palice, kjer mleko zamrzne. Tako vzame domačini tako palico z mlekom na rame in ga prenese na poljubno mesto. In kadar naroli mati sinčku, naj nese "mlečno palico" na določen prostor, mu ostro zabije: "Pazi, fant, da ne boš mleka zlomil."

Vesti iz domovine

Domžale napredujejo. Odkar so Domžale postale trg, se opaža v vsakem oziru precejšen napredek. Zida se pri nas še precej. Na vseh koncih trga rastejo nove hišice. Tudi letos, kakor se opaža, se bo zidalo precej. Nasproti osnovne šole se pripravljajo material in se vozi opeka za enonadstropno stavbo Alojzija Praprotnika, poleg njegove parcele si postavi avtobusno podjetje Hojak tudi enonadstropno hišo in poleg nje garažo.

Kakor hitro prispe dovoljenje od pristojne oblasti, se bo otvoril v Domžalah Dobrodelni dom, kateri je nastal iz nekdanjega Cerarjevega posestva v Stobu. Seveda se je vse prezidalo in dozidalo. V njem bodo našli na stara leta tukajšnji občani, ki nimajo svojcev, dobro postrežbo in udobnost. V drugem traktu pa se je otvorilo zabavišče (otroški vrtec), v Društvenem domu pa posluje otroško zavetišče. — Oba vodi pet šolskih sester, ki so prišle iz Maribora.

V Podsmreki pri Dobravi je umrl posestnik in občinski odbornik Andrej Rebec, ki zapušča več majhnih otrok.

Smrt dva dni pred poroko. Malo po odhodu kočevskega dopoldanskega vlaka, ki odpelje iz Kočevja ob 11.28, so našli prasantje, kakih sto metrov od prve čuvajnice grozno razmesarjeno možo truplo. Glava je bila ena sama ostudna kepa mesa in krvi, lobanja prebita, ena noga docela stlačena. Eden izmed pasantov je obvestil o trupu tla kočevsko železniško postajo in ta takoj kočevsko orožništvo in sodnijo. Sodna komisija je šla takoj na kraj nezgode in ugotovila dejanski stan. V mrliču so prepoznali komaj 30 letnega delavca Jožeta Krajskega. Kral-

kovo truplo so odnesli v mrtvašnico starocerkvenega pokopališča.

Krajšek je bil ta dan namenjen v Loški potok, kjer je doma, da končno uredi vse glede svoje poroke, ki bi se vršila v ponedeljek v Kočevju.

Umrli so v Ljubljani v času od 15. do 24. februarja: Ana Regali, posestnica, 80 let, Kralja Petra trg 3; Ana Vogrinc, zasebnica, 61 let, Hradekega vas 42; Jos. Kordin, kovinski strugar, 42 let, Masarykova 58; Marija Snoj, zasebnica, 86 let, Gasilska 5; Peter Kozina, veleindustrialec, 53 let, Breg 20; Ivan Vertl, zvonilovar, 67 let, Karlovska 3; Ivan Endlicher, rudarski inženir, 73 let, Rakovniška 5; Josipina Simonišek, vdova državne uradnika, 62 let, Dravska 7; Jakob Lavtar, oskrbnik ljubljanskega gradu, 67 let, Grajska planota 1. V bolnišnici so v istem času umrli: Josip Blanč, zvičnik fin. kontrole, 67 let, Smartno pri Litiji, Vidovdanska cesta 9; Ivana Piškur, tobačna delavka, 55 let, Pod Trančo 2; Marija Mausar, hči delavca, 22 let, Ukova 139; Robert Cigler, nadučitelj v p. 66 let, Pribojna 1; Anton Gundrum, črko-stavec, 40 let, Vošnjakova 20; Milena Privšek, zasebna uradnica, 19 let, Staničeva 3; Alojzija Bagatelj, vdova železniškega inšpektorja, 66 let, Moste, Vodnikova 16; Terezija Ravhekar, učiteljica, 44 let, Novo mesto; Josip Zure, mestni revež, 53 let, Grajska planota 1; dr. Josip Jerič, odvetnik, 48 let, Groharjeva 19; Josip Črnovrtnik, sliskarski pomočnik, 30 let, Poljanška c. baraka; Franc Groden, dninar, 58 let; Franc Marn, 41 let, Smartno pri Ljubljani.

DEDIČI NASELJENCEV SE OGLAŠAJO

Razne vesti o pravičnem bogastvu, ki ga je zapustil ta, ali o naselejenec v Ameriki, so povzročile v Evropi v mnogih družinah mrzlično preiskovanje, če ni ta, ki je zapustil toliko premoženje, morda njih sorodnik. Mnogo naselejenec, ki so prišli iz Evrope v Ameriko, je prekinilo vsako zvezo z domom in se izgubilo v vrvenju dolarske dežele. Mnogim takim je bila sreča mila, da so si pridobili veliko premoženje. In če tak naselejenec ni zapustil v tej deželi nobenih dedičev, prično oblasti iskati sorodnike v krajih, iz katerih mislijo, da je naselejenec došel.

Evropejci, ki imajo kakega sorodnika v Ameriki, vedno pazljivo zasledujejo poročila, če ni morda ta njih sorodnik umrl, in če ne bodo morda oni delovali ogromnega premoženja, ki ga je "gotovo" zapustil. Tako se je v Bukareštu, v Romuniji ustanovila družba, katere naloga je, da zasleduje poročila o umrlih naselejenecih iz Romunije v Ameriki, in če so ti zapustili v Ameriki kakega dediča, ali ne. Ta družba dobiva od vseh krajev pisma, naj preišče, če ni morda ta in ta njihov sorodnik v Ameriki umrl, in če je zapustil kaj premoženja.

Vzrok temu nenadnemu zanimanju za umrlihi bogatimi "strici" v Ameriki je bilo par slučajev, kot na primer slučaj Horowitz. Neki Horowitz je namreč pred leti umrl v San Franciscu in zapustil milijonsko premoženje. Vsa ta velika dedščina pa še danes čaka na postavnega dediča. Ko je dosegla vest Evrope, da se išče dediče z imeni Horowitz, so se takoj priglasili iz vse Evrope osebe, ki no, sijo tako ime in skušale dokazati, da so v sorodstvu z umrlim bogatašem.

Drugi slučaj je nekega Bernsteina, ki se je kot reven dečko priselil v Ameriko leta 1870. Zapustil je milijonsko premoženje, ki še danes čaka na pravega

in postavnega dediča. Mnogo je tudi slučajev, ko naselejenec izpremeni svoje ime, in potem je seve oblastem nemogoče izslediti njegove dediče.

Enak slučaj je tudi v Clevelandu, kjer čakajo dolarji umrlega Kerestes na dediče. Kolikor se je moglo dognati, je prišel umrl Kerestes iz Sedmogradske, a oblasti ne morejo dobiti njegovih sorodnikov in dedičev.

Tako se izgube milijone dolarjev, ki bi skoro v vsakem slučaju prišli prav revnim sorodnikom v stari domovini naselejenca.

Naše geslo

je vedno bilo in vedno bo: dobra postrežba in zmerne cene. Obrnite se do nas brez skrbi, mi vam uredimo vse potrebno, da ne boste imeli nobenih sitnosti.

Louis L. Ferfolia

SLOVENSKI POGREBNIK

3515 East 81st St.

Tel. Michigan 7420

V NEWBURGU

Če verjamate, al' pa ne...

Minilo je že lepih let, ko sta se odpravila nekega lepega spomladnega jutra Gašper Korč in Jože Zalokar na jazbečovo jago. Namenila sta, da jo udarita v

nekdanje Rockefellerjevo posestvo nad Euclid cesto, kjer je bila takrat še zaraščena goščava in ni bilo nad Euclid cesto še nobene hiše. Dasi je bil lov v Rockefellerjevem posestvu prepovedan in je bil tam nastanjen poseben lovski paznik, so naši jagri radi skočili tam notri, upajoč, da doge kakega jzbece, ali veverico, ne da bi jih zasačil lovski paznik. Divjačina je bilo tam vse polno in v krvi naših jagrov je pa že itak, da jagajo najraje tam, kjer je prepovedano.

Na skrivnem mestu preskočita plot, potem se pa postavita vsak na svojem mestu v toliki razdalji, da sta videla eden drugega, in sta čakala, kdaj se bo zljubilo vstati gospodu zaspane mu jazbecu, da bo pokazal svoj gobček v mlado jutro, da ga be eden ali drugi naših junakov dobil na cilj.

Stojita in čakata že precej časa, ko se naenkrat Gašperju zazdi, da se je iz neke luknje prikazalo nekaj črnega. "Aha," modruje Gašper, "ali si se prikazal. Le čakaj, da pridem malo bližje, ti bom že pomagal iz tega sveta." Po tem modrovanju, vzame Gašper puško v roke, se prihluli k tlom in jo naglih korakov odpeta proti kraju, kjer je jazbec srkal sveži jutranji zrak. Gašper je hotel priti jazbecu za hrbet, da ga ne bi ta videl ali zavohal, zato v naglici preskoči plot in se spusti nizdol po trati proti jazbečevi luknji.

Od daleč opazuje Gašperjevo početje Jože Zalokar, ki si ni vedel razložiti Gašperjevo početje, zakaj namreč tako hini in zakaj je skočil čez plot. V hipu pride Jožetu na misel, da je Gašper zagledal lovskega paznika in da beži pred njim. Jože ne premišlja dolgo, ampak stisne puško trdno v dlan, pritisne kapo trdno na glavo in jo upraščiči naravnost nizdol proti meji Rockefellerjevega posestva. Jože ne gleda ne na levo, ne na desno, samo gleda, da bi kolikor mogoče hitro prišel iz lovskega revirja, kjer bi bil varen pred zasledovanjem lovskega paznika. Ko pride do fence, nič ne gleda, kje bi bil lažji prehod, ampak plane kar čezenj, čeravno je bil plot skoraj šest čevljev visok na tem mestu. Pri skoku mu pade kapa z glave, ampak Jože je nima časa pobrati, niti se ozreti nazaj. Kar naprej drvi in se ne ustavi prej, kot doma na Addison Rd.

Gašper, ki je hitel, da pride v bližino jazbece, zasliši neko lo-mastenje po gošči. Ozre se in vidi, kako drvi Jože po hribu. Gašper se takoj domisli, da mora Jožeta preganjati lovski paznik, tako pozabi na jazbece in vse drugo okrog sebe, pa jo udari po drugi strani iz Rockefellerjevega posestva. Tudi Gašper ni gledal in se oziral nazaj, ampak je gledal, da je kolikor mogoče hitro prišel iz nevarne bližine dozdevnega lovskega paznika. Naravnost na Jožetovo stanovanje jo udari, kamor je prišel ves zasoplen.

"Ali si mu ušel" ga vpraša Jože v skrbeh. "Jaz sem mu, kaj pa ti? Precej dobro si jo praskal dol po hribu."

"Saj menim preganjal, ampak ti si bežal pred njim," ugovarja Gašper.

"Kaj sem jaz bežal. Nič nisem bežal; ucvrl sem jo šele, ko sem videl tebe bežati."

"Jaz sem jo pa ulil, ko sem tebe videl, kako si praskal čez fenc."

"O, ti prekleti Marko," se jezi Gašper. "Saj jaz nisem bežal pred lovskim paznikom, ampak sem hitel, da pridem bližje jazbece, ki si je pokazal iz luknje."

"Na, vidiš, jaz sem pa mislil, da te preganja paznik, pa sem jo še jaz ucvrl iz revirja."

"O, saj pravim, Jože je Jože," vzdihne Gašper, ker mu je bilo sedaj tako zelo žal, ker ni dobil lepega jazbece. Jože in Gašper pa nista šla nikdar več skupaj na lov od tistega časa, tako piše zgodovina.

SVETLOBA IN SENCA

Povest

Čez dober teden sta došli na enkrat dve pismi. Iz obeh je še zvenelo domotožje. France je pisal, kakšna da je Ljubljana, kakšnega mojstra, kakšne sopomočnike da im, kaj da izdelujejo in da mu ne dela nobena reč preglavice. Pozdravljaj le vse skupaj in še vsakega posebej, strica in teto in Gašperja in Jerico. Janez je bil pisal iz Slovenske Bistrice, kakšne fante da je dobil pri dragoncih, kakšne konje da jahajo, koliko denarja da dobe nekateri od doma in da je on včasih zelo žejen.

"Siromak!" so tarnale ženske. "Razločno in naravnost pa piše," je dejal Brice.

Prišel je Gašper z Jerico, za njima Rozalka in Mana. Posvetovali so se, kdaj da bi napravili poroko, koga da bi vabili, kdo bo drug, kdo družica; zakaj da bosta Tone starešina in Mana teta, to je bilo gotovo; kje da bo popotnja in če bi tudi kakih godcev najeli. Brice bil rad imel nekaj godbe, in tudi žena in Rozalka nista ugovarjali; ustavila se je pa teta Mana, češ, da je zakon resna stvar in nič za smeh.

Drugim so tekli dnevi hitro naprej; brez konca in kraja se lezli Anki, ki je komaj čakala, da bi se že vse dopolnilo; s toliko muko, s tolikim premagovanjem in zatajevanjem je poslušala te razgovore in posvete, toliko je trpela na duši in na telesu v svojih bojih in stiskah.

XIV.

Svatba se je vršila po navodilih tete Mane brez godbe. Drug je bil France, ki je došel iz Ljubljane, dočim Janez ni dobil dopusta. Družici sta bili Anka in Jerica, in tako ljubka je bila Anka v zelenem vencu, da se je Rožmanov Pepe zelo navdušil za njo in zelo razjezil sestro Rezo s trditvijo, da ni še videl lepšega dekleta. France pa si zopet ni upal tako govoriti z Jerico, kakor bi on rad in ona tudi. Ločila sta se oba nezadovoljna.

Rožmanov Pepe pa je res začel hoditi za Anko, in čudno! — dekle se ga ni nič prestrašilo, ko se ji je približal. Brez najmanjšega srčnega boja ga je zavrnila. Seveda ji Pepe, ki je poznal take šale, ni verjel in podvojil je svoje dvorjansko prizadevanje. Ljudje so začeli že govoriti, in v Tetreu, ki je slutil ugodno priliko, da se Rožmanovim iznova prikupe, je opozoril na pretečo nevarnost Pepetova starša, ki sta bila oba odločno proti takim zvezi; zakaj vedela sta, da bo potreboval Pepe denarja in zopet denarja. Na Pepetovom domu se je vnel prepir. Rožmanke je Tetreva za njegovo uslugo pogostila, Pepe pa ga je oklofutil, bolečine, ki jih je moral zopet Rožman plačati. Take siftnosti je napravljaj zaljubljeni fant ubogim domačinom.

Anka pa je vidno pešala in v prvi pomladi, ko so silili zvončki in trobentice izpod južnega snega, je legla. Mana jo je zavlačala takoj na smrt pripravljati. Genljivo je bilo slišati, kako je prosila odpuščanja ona, ki ni nikomur nič zalega storila, ki nikoli niso prosila molitve za svojo dušo, ko so ji zatrjevali vsi, da potrebujejo mnogo bolj oni njene priprošnje.

"Z Bogom, Gašper in zdrav! Ali boš lepo ravnal z mojo sestro?" je vprašala svaka, ko ji je segel zadnjič v roko. "Oh, Rozalka, kako se veselim tvoje sreče!" je vzdihnila in umolknila.

Koprnela je od strahu, ko ji je Ana toliko potrebovala o sodbi na onem svetu, in dvakrat je poklicala duhovnika. Težko je živela, težko umrla, uboga, prestrašena deklica. Tona ji je naredil lepo belo krsto, teta ji je ovila svetle lase z rožmarinom, in kakor angel miru je ležala na deviškem odru.

"Glejte," je dejala teta Mana, "kako mirno živi in mirno umrje, kdor Bogu služi!"

Janez tudi na pogreb ni mogel priti; v tujem kraju se je razjokal sam, žalosten, da ne bo več videl Anke, ki je bila vsem tako dobra in ni prizadela nikomur nič hudega.

"Če ta ni v nebesih," je dejal marsikak pogrebec, "potem mi nimamo nič upanja."

Tudi Rožmanovemu Pepetu se je inako storilo in bridko je očitel staršem, da so oni krivi, da je umrla dobra Anka; če bi ne bili branili, bi zdaj srečna ž njim živela; tako ji je pa od žalosti srce počilo.

Tako se je praznila Bricova hiša in ostala sta kakor pri sosedu Klančarju samo stara dva.

"Dolgačas je," je dejal Tone strici, ko sta sama kosila.

"Dolgačas," je ponovila sestra, ki se ji tudi ni ljubilo govoriti.

"V prejšnjih časih je vsaj Jerica katerikoli k nama prišel, zdaj pa se te ni. Kako se pa gledata z mladim gospodinjco?"

"Dozdaj še lepo," je dejala Mana. "Kadar ji ne bo več všeč, naj se pa omoži. Jaz sem slišala, da hodita Križmanov in Rožmanov za njo; Tetreu pa da mešetarji."

"France se pa obotavlja," je vzdihnil Tone. "Ali včas, Mana, kaj mi je prišlo na misel? Mladica sva stara. Jaz se utrudim in moram počivati, če le nekaj ur delam, in če kaj časa bo še slabše. Ljudem ne morem več postreči, kakor bi rad, in zaboli me vselej, kadar mi kdo reče, da bo drugim šel. Jaz sem se tolažil, da pride France kmalu nazaj in da mu prepustim jaz svoje delo. Toda nič se ne kaže in najbrž bo hotel sam na svoje začeti. Ti pa tudi ne moreš vsemu kaj. Dekle nočeš imeti, Jerica ne utegne, kdo ti bo pomagel? Kaj pa se je sploh treba nam tako truditi? Jaz sem se mislil, da bi vse prepustil Jerici."

"Bricovi so potrebnejši," je dejala Mana. Jerica je preskrbljena, naj se omoži ali sama ostane; Bricov France pa nima nič, ker bo dom Janezov. Na Franceta ne smeva pozabiti."

"France naj vzame Jerico. Saj vem, da sta si dobra, ampak pogovoriti se ne moreta, in bati se je, da se Jerica prenagli ali pa da se France kam drugam zagleda. Francetu in Jerici bi jaz kar izročil hišo. France je pošten človek, in če bi Jerica tukaj gospodinjila, bi bilo prijetno."

"To je treba še premisliti," je dejala Mana. "Saj se ne mudi nikamor."

Tone pa si je mislil, da se mudi. France in Jerica se že dolgo nista videla in mladi ljudje se pozabljivi. Prav hudo bi bilo Tonetu, če bi dobil Jerico Rožmanov ali Križmanov in France Bog ve katero; oba bi se mu odtužila. In njemu je že tako lepo slikala stara domišljija novo srečo, kako bo gospodinjila Jerica v njegovi hiši, se sukala po kuhinji, se šalila in smejala v delavnici. Kako bi se dalo tu urediti?

Padla mu je nova misel v glavo. Ko je prvič videl Jerico, jo je naprosil, naj pride popoldne, če utegne, da bo vanj nekaj napisala. Pripravil je tinto, pero, papir in komaj je poldne odzvonilo, je že prišla Jerica.

"Francetu v Ljubljano moram odgovoriti," je dejal Tone, "pa mi je pisanje že zelo težavno. Ali hočeš ti pisati namesto mene?"

"Oh, rada," je rekla Jerica, sedla za mizo in vzela pero v roko.

"Takole piši!" ji je narekoval stric. "Preljubi moj France! Danes ti pišem jaz namesto strica Toneta, ki ima za tako drobno delo preokorno roko."

"Ampak jaz vendar ne morem pisati," je ugovarjala Jerica, "da imate vi okorno roko."

(Dolgačas prihodnja.)

EDINA CIGANSKA ŠOLA NA SVETU

Med najzanimivejše dežele srednje Evrope spada brez dvoma Prikarpatška Rusija, najiztočnejša provinca Češkoslovaške republike, ki se kot opekas zemlje razprostira ob vzhodu Karpatov med poljsko mejo na severu in madjarsko - romunsko na jugu. Najrazličnejše narodnosti in plemena prebivajo v tem najoddaljenem kotu bivše Ogrske; zapadna kultura se ga skoro še ni dotaknila. Tu dobimo Madjare, Slovake, Romune, Žide, Ukrajince, Ruse, Nemce in cigane. Tu govore prebivalci skoro ducat raznih jezikov in narečij, toda število ver in raznih sekt je še večje.

V bližini Užhoroda, glavnega mesta te deželice, pa boste našli eno največjih zanimivosti Evrope, namreč cigansko šolo, ki je najbrž edina te vrste na svetu. Sredi ciganske naselbine, ki se stoji iz kakih 25 revnih, lesenih kočic brez peči, čijih prebivalci si zakurijo ogenj na tleh, če se hočejo ogreti ali kaj malega skuhati, stoji lepa zgradba iz opeke, sicer nizka, toda čista, tako da kar čudno izgleda v tej še bolj čudni okolici.

Stopimo notri: nahajamo se v prostorni svetli šolski učilnici, ki se nič ne razlikuje od ostalih sličnih prostorov po evropskih deželah. Toda kaj naj pomeni cela vrsta vijolin, večjih in manjših, obešenih na stenah? V ciganski šoli je glavni učni predmet sviranje vijoline. V klopih sedi okrog 20 ciganskih otrok, starih od 8 do 14 let, dečki in deklice, pravi ciganski tipji, z lasmi, črnimi kot oglje in razmršenimi, bos, toda umitimi in čistih rok, kar je v velikem nasprotju s ciganskimi otroci, ki jih imamo tudi pri nas priliko čisto videti.

Razgovarjamo se z učiteljem in se čudimo. To šolo so zgradili cigani, starši teh otrok, in to sami, popolnoma sami. Delali so opeko, jo žgali, sekali les, rezali deske; sploh cela ta lepa zgradba je delo ciganov, ki sami stanujejo v onih ubogih kočicah, ki vsak trenutek prete, da se jim bodo zrušile nad glavo. Veliko truda je bilo treba, preden so oblasti uverile cigane, da je potrebno in koristno zgraditi šolo za cigansko mladino. Za časa madjarskega režima se za cigansko dečo ni nihče brigal. Rastli so kot drevice v karpatških pragozdih, prepuščeni samim sebi in beseda "šola" jim je bila popolnoma neznan pojem. Ko je prevzela Češkoslovaška to zamenjano in zapuščeno deželo, na izvrši v njej svoje kulturno poslanstvo.

ZGODOVINA SLADKORJA

Sladkor, ki pride dnevno na mizo Američana, ima že lepo zgodovino za seboj in so ga uporabljali že stari narodi. Zanimivo bo vedeti nekoliko o zgodovini sladkorja, ki ga v živilu imamo dnevno v tej ali oni obliki, in katerega se zlasti v Ameriki veliko porabi.

Še poprej, predno je vzdignil Aleksander Veliki svojo vojsko in se podal v tuje dežele, da podjarni svet, so Polinezijski, ki so bili poznani izvršni pomorščaki, brodarili po Tihem in Indijskem oceanu in trgovali z različnimi obrežnimi in otoškimi narodi. Prinašali so domov razne nove rastline in tako so prinesli z otoka Papua sladkorni trs, ki se je kmalu razširil v Vzhodni Indiji.

Ko se je vojska kralja Aleksandra vračala domov v Grčijo, so prinesli seboj tudi sladkorni trs, ki so ga imenovali "sladka palica iz vzhoda." Tako se je sladkorni trs razširil v Grčiji in pozneje v bizantinskem cesarstvu. V času križarskih vojsk so se sestranci križarji večkrat rešili smrti s tem, da so glodalci sladkorni trs, ki jih je rešil pred poginom vsled lakote.

Arabski so zanesli sladkorni trs v Španijo. Ko je Kristof

slanstvo, se je pričela brigati tudi za cigane. Ciganski otroci so začeli hoditi v šole, toda ti poskusi niso uspeli. Ta deca narave, navajena na neomejeno svobodo, ni mogla zdržati po cele dneve v šolskih klopih. Razen tega je prišlo do prepira med njimi in ostalimi otroci, ki niso hoteli ciganov med seboj. Zato se je leta 1926 v Užhorodu pojavila ideja, da se za ciganske otroke zgradi posebna šola, katere organizacija in učni načrt naj bi odgovarjal posebnostim tega tajinstvenega plemena. Užhorodski šolski svet je prevzel nalogo, da to idejo razširi med cigane. Da bi imeli cigani občutek, da je to njihova lastna reč, so jih nagovarjali, naj sami zgrade šolo za svoje otroke. In res, načrt je uspel. Dočim so cigani napram ostalim šolam čutili nekaj odpor, so se za lastno šolo navdušili in se takoj poprijeli dela. Predsednik Masaryk je daroval 10.000 Kč, ostalo sta dala ministrstvo prosvete ter mesto Užhorod in čez nekaj mesecev so že lahko začeli s poukom.

Pouk v ciganski šoli je čisto drugačen kakor v navadnih šolah. Otroci se pred vsem učijo reda in snage. Eden najvažnejših predmetov je vsakodnevno kopanje in umivanje v šolskem kopališču. Razen tega se uče računati, pisati, brati in svirati na vijolino. Pouk se vrši dopoldne in popoldne in sicer vsega skupaj trikrat po pol ure, ker ciganski otroci ne vzdržijo več. — Kakšni so uspehi? Odlični! — Predvsem: otroci so vzljubili šolo in radi hodijo vanjo, zelo redko kdo izostane. Ciganci imajo radi svojega učitelja, imenujejo ga "basci" (očka) in ga obiskujejo tudi na njegovem stanovanju. Toda še nikoli ni bilo niti na njegovem stanovanju, niti v šoli kaj ukradenega.

Učni jezik je slovaški, to da učitelj govori tudi ciganski žargon in tako tolmači deci težje pojme in izraze, ki so jim neznanji. Poučuje se v dveh oddelkih. Stari cigani so na svojo šolo zelo ponosni in skrbje, da njihovi otroci redno obiskujejo šolo. Še več, uvedli so celo večerni tečaj za odrasle, kjer se uče pisati in brati. Tudi večerni tečaj se lahko pohvali z dobrim obiskom in lepimi uspehi.

Ciganska šola v Užhorodu je zanimiv dokaz o tem, kako češkoslovaška vrši svoje kulturne poslanstvo v teh zanemarjenih krajih. Kakor se iz gornjega vidi, je to poslanstvo plodono.

Kolumb odjadrar proti Ameriki, je vzel seboj sladkorni trs, ki ga je zasadil na otoku Santo Domingo. V letu 1790 je neki Francoz prinesel od tam sladkorni trs in ga zasadil v okolici današnjega Novega Orleansa.

Pridobivanje sladkorja iz pese se je pričelo ob času Napoleonovih vojsk. Že 60 let pred tem je neki nemški učenjak dokazoval, da bi se sladkor lahko pridobil iz pese, toda nikdo ni temu posvečal nobene pozornosti. Šele Napoleon se je zavezel za to idejo in je ukazal sejejati 75.000 akrov zemlje s sladkorno peso. Ustanovil je štiri posebne učne zavode, kjer se je poučevalo, kako se prideluje sladkor iz pese. Vest o uspehu se je kmalu raznesla, in kmalu sta postali Nemčija in Avstrija tekmovalki Franciji v pridelovanju sladkorja iz pese.

Ameriški narod povzije letno do 6 milijonov ton sladkorja, od katerega se pridel 1 milijon ton iz sladkorne pese. Devetnajst odstotkov v vseh ameriških jedilih obstoji iz sladkorja.

* Najvišja zvezna sodnija je odgodila zasednje do 14. aprila.

V ospredju sta oba sina pokojnega predsednika najvišjega sodišča, William Howard Tafta, Robert in Charles Taft, ko sta prišla v Washington k pogrebu svojega očeta.

DNEVNE VESTI

Koliko smejo državni suhaški agenti piti?

Columbus, Ohio, 19. marca. Prohibicijski komisar države Ohio, Beetham, je danes naročil vsem suhaškim agentom države, katere je poklical v svoj urad, da nikakor ne smejo uživati opojnih pijač, kadar niso v službi, da pa uživati opojno pijačo, kadar so v službi, da se prepričajo, če je pijača v resnici opojna ali ne. Nadalje je naročil komisar svojim agentom, da morajo živeti moralno, in da ne smejo zastavljati pasti osebam, o katerih mislijo, da kršijo prohibicijo. Vsaka aretacija se mora izvršiti postavnim potom.

Pivo, ki gotovo ne bo teknilo pivcem

Lancaster, Ohio, 19. marca. V zidu tovarnega kolodvora tukajšne železnice so delavci dobili danes steklenico piva, ki je bila vzdana v poslopje, ko so delavci gradili kolodvor v omenjenem letu. Danes bi dobro pivo pač ne vzdavali v stavbe, ker dobro pivo je tako redko kot dober prijatelj.

Zopet važna razsodba najvišje sodnije

Washington, 19. marca. Zvezna najvišja sodnija je danes že drugič odklonila revidirati slučaj nižje sodnije, ki je odločila, da se lahko hotel zaklene za dobo enega leta, ako se je v hotelu kršila prohibicija z vednostjo lastnikov hotela. Šlo se je za slučaj hotela Butler v Seattle, Wash. Lastnik hotela je bil spoznan krivim, da je kršil prohibicijo na ta način, da je dovolil svojim gostom, da so prinesli s seboj opojno pijačo, nakar jim je dal gingerale, led in kozarce, da so lahko pili žganje. Lastnik sam ni prodal nobene opojne pijače gostom, pač pa jim je pomagal, da so pili. Raditega se na povečanje sodnije njegove prostore zaklenili, in sedaj je najvišja sodnija odločila, da je to postavno.

Glede kupovanja opojne pijače

Washington, 19. marca. Najvišja sodnija Zedinjenih držav je odločila, da bo dne 28. aprila izrekla svoje mnenje, če je kupce opojne pijače kriv ali ne. Pred seboj ima dva taka slučaja.

Angleški državnik Balfour je umrl

London, 19. marca. Earl of Balfour, veteran vseh angleških državnikov, ki je bil 56 let v političnem življenju, je umrl danes na domu svojega brata. Balfour je bil star 81 let. Tekom svetovne vojne je bil ministrski predsednik Anglije, poznan kot eden najbolj večjih angleških državnikov.

76 oseb ubiti v gledališču na Japonskem

Tokio, 19. marca. 76 oseb je našlo svojo smrt v gledališču za premikajoče slike v Kirinu. Najmanj 100 oseb je bilo ranjenih. Ob času katastrofe se je nahajalo v gledališču okoli 1.000 oseb.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Paris Mar. 21, Apr. 11
5 P. M. 6 P. M.

Ile de France Mar. 28 Apr. 18
5 P. M. 7 P. M.

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
26 Public Square, Cleveland, Ohio.

MALI OGLASI

Tri sobe
se dajo v najem. Kopališče. — Vprašajte na 390 E. 165th St. (67)

Delo išče
Slovenka. Vprašajte na 995 Addison Rd. (68)

TISKOVINE
od najmanjše do največje za DRUŠTVA in posameznike izdeluje lično moderna slovenska unijska tiskarna.

Ameriška Domovina
6117 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

Dva lota naprodaj
v West Parku, št. 512 in 513, vsak 40 čevljev širok na frontu. Loti so plačani. Lota se nahajata blizu šole. Vprašajte na 988 Addison Rd., suite No. 55. (66)

Harmonike
naprodaj, trivrstne, z zabojem vred. V jako dobrem stanju. Se prodajo poceni radi odhoda v staro domovino. 1416 E. 27. St. (66)

SE NI TREBA
nič ženirati. Le pridite veseli v našo trgovino. Je ravno taka postrežba kot pri tujcih, cene so pa zelo zmerne. Se vam priporočam
M. VRANÉŽA
17105 Grovewood Ave. (Thu.)

Slovenska mesnica
največja v Clevelandu, kjer lahko kupite meso veliko ceneje kot kje drugje. Najfinejšo svinjsko meso, klobase, šunke, plečeta in kar poželite. Vedno sveže, točna postrežba rojakom in nizke cene. Se priporočam
Martin Frank
St. Clair Market stojnica 18—20. (Thu.)

71 let skušnje
naše trgovine vam zagotavljajo pravi premog za vaš furnec, peč ali grelnik, po pravi ceni.
The Yates Coal Co.
HENDERSON 0280. MAIN 7878. GARFIELD 1900. Thur.-Sat.-Tue.

GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblik in vse opreme za nevaste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klubki.
Trgovina zaprta vsako sredo pop. skoki celo leto.
6111 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 7112 (At. Thu. S.)

A. J. Budnick & Co.
ZANESLJIVI PLUMBERJI
Se priporočamo stari in novim odjemalcem za vsakovrstna plumberska dela, za napeljavane kurjave, kopanje kanalov in enako.
Točna postrežba! Zmerne cene!
6707 St. Clair Ave.
Tel. Randolph 3289
Stanovanje telefon: KEmore 0238-M. (Thu. F.)

WILLOW FARMS DAIRY
1172 Norwood Rd.
MLEKO, SMETANA, SIR,
SUROVO MASLO
za dobro postrežbo, pokličite
Florida 4312-J (Thurs.)

PRVI SLOVENSKI PLUMBER
J. MOHAR
6521 ST. CLAIR AVE.
Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.
Randolph 5188 (Thu. F.)

Collinwood Dry Cleaning & Dyeing Co.
LEO KAUSEK in FRANK KOVACH, lastniki.
Fino čiščenje, tikanje in popravljanje oblačil.
18210 SARANAC RD. - Glenville 4746. (Thu.)

TAJNOST LJUBOSUMNEGA VOJVODE

Spisal GABARIOU

za "Ameriško Domovino"
A. SABC.

Pričakoval je, da jo bo našel še vedno nezavestno na mestu, kjer jo je pustil, toda Marija je sedela v naslanjaču ob kamnu. Njeno obličje je bilo mrtvaško, blede, oči so ji vroče žarele.

"Moja čast je oprana, madame; markiza de Croisenoisa ni več med živimi; usmrtil sem vašega ljubimca, dadame."

Marija se ni zganila; gotovo je bila pripravljena na tak izid. Njeno obličje je dobilo izraz ponosa, žar njenih oči je postajal svetlejši in svetlejši.

"Motiva se," je končno odgovorila, "Georges de Croisenois ni bil moj ljubimec."

"Nikar se ne trudite več z lažmi; saj zdaj ne zahtevam od vas ničesar več."

Marijina hladnost je Norberta strašno jezila in razburjala. "Jaz ne lažem," je odvrnila ledeno. "Kaj pa naj bi z lažjo pridobila? Kaj mi more svet še dati? Vi bi radi izvedeli resnico, torej evo je: Bilo je z mojo vednostjo in mojim dovoljenjem da je bil Georges nocoj tu. Prišel je, ker sem mu jaz rekla, naj pride, in prispel je skozi vrtna vrata, katera sem pustila samo prisljenjena. V moji sobi ni bil več kot pet minut pred vašim prihodom, in prej ga ni bilo še nikoli tu. Bilo bi mi nekaj zelo lahkega, zapustiti vas, toda ker nosim vaše ime, nisem mogla ali hotela tega imena onečastiti. Ko ste vi vstopili, me je on prosil, naj z njim pobegnem; njegova čast in njegovo življenje je bilo v mojih rokah. Oh, čemu ga nisem ubogala! Če bi bila to storila, bi bil on še živ, in v kaki oddaljeni deželi sveta bi bila spoznala, da je na svetu še drugo, razen mizerije in nesreče. Hočete resnico, in izvedeli jo boste. Da, ljubila sem ga, še predno sem vedela, da vi eksistirate. Toda za svojo nesrečo nikogar ne obtožujem, kakor samo sebe. Čemu vas nisem odločno odklonila ko vas mi je moj oče vsiljeval? Pravite, da ste usmrtili Georgesa. . . Ne, niste ga usmrtili kajti v mojem srcu ostane njegov spomin svetel in neugasnjeno."

"Varujte se," je divje vzkliknil Norbert, "varujte se, sicer bom —"

"Ah, kaj hočete usmrtiti tudi mene? Nič se ne bojte odpora; moje življenje brez njega je itak prazno. On je mrtev; torej usmrtite še mene, in blagoslovil bom to smrt. Edina milost, ki mi jo lahko zdaj izkažete, je ta, da mi zadate smrtni sunek. Tak sunite in končajte vse! V smrti se bova združila, jaz in Georges. In ko bom storila zadnji vdihljaj, vam bom še vedela hvalo."

Norbert jo je mrzlično poslušal, premagan od njene velike ljubavne strasti. Ali je mogel, da je to Marija, ona mehka, nežna žena, ki govori zdaj s tako strastjo in ki tako hrabro zre smrti v obraz? Kako to, da je do zdaj ni razumel? V svojem občudovanju te ženske je pozabil vso svojo jezo. Zdelo se mu je, da se je popolnoma izpremenila. V tem trenutku je bila nadzemsko lepa — njene oči se žarele kakor dvoje oddaljenih, svetlih zvezd, dočim ji je bogastvo njenih črnih las padalo po plečih. V tem trenutku je začutil, da ga je prevzela resnična ljubezenska strast do te ženske, strast, katere dozda ni poznal. Spoznal je, da je Marija zmožna največje ljubezni do moža, katerega resnično ljubi, dočim je bila ljubezna Dijana de Mussidan, ženske s plavimi lasmi in jekleno-modrimi očmi, samo želja po usmrtitvi. "Oh, kaj bi dala v tem trenutku, če bi mogel izbrisati preteklost! Norbert je raz-

širil roke ter stopil proti nji. "Marija," je vzkliknil, "Marija!"

"Prepovem vam, da me še kadaj pokličete s tem imenom!" mu je divje zaklicala.

On ni odgovoril ter se ji še vedno blizal, ko je ona z divjim krikom planila od njega:

"Kri!" je zaklicala. "Oh, moj Bog, kri ima na svojih rokah!"

Norbert si je pogledal roke; na zapetju njegove srčice je bila velika, temnordeča pega.

Vojvodinja je dvignila roko ter pokazala s prstom na vrata: "Zapustite me," je ukazala odločno, "zapustite me! Tajnost vašega zločina je pri meni varna; jaz vas ne bom izdala in izročila sodišču. Toda zapomnite si, da stoji med nama umorjeni mož, in jaz vas sovražim in zaničujem!"

Divja jeza in ljubosumnost sta trgala Norbertovo dušo. Videl je, da čeprav ni bilo Georgesa de Croisenoisa več med živimi, da je on še vedno uspešen tekmeč za Marijino ljubezen.

"Ti pozabljaš," je siknil s hrupom, od strasti razburjenim glasom, "da si ti moja in kot tvoj mož ti lahko naredim iz življenja pekel na zemlji. Ne pozabi tega dejstva! Jutri ob šestih bom spet tukaj."

Ura je udarila dve, ko je hitel na mesto, kjer je pustil svojega konja.

Tam je bil še vedno vojak, ki je vodil njegovega konja sem in tja.

"Pri moji veri," je rekel vojak, čim je ugledal Norberta, "vaš obisk je pa dolgo trajal. Prepričan sem, da bom vrnil v vojašnico in imel bom sitnosti zaradi tega."

"Nič zato; obljubil sem dvajset frankov, toda tu imate dva louisdora."

Vojak je z veseljem presenečenjem spravil denar, Norbert pa se je zavil v sedlo.

Uro pozneje je dal dogovorjeno znamenje na oknu krčme, kjer ga je čakal njegov zvesti Jean.

"Skrbi, da te ne bo nihče videl, ko boš odvedel konja v hlev," je rekel Norbert mrzlično, "nato pa pridí k meni, kajti želim si tvoje pomoči in tvojega sveta."

18. POGLAVJE
Šamdusov dedič

Dokler je bil Norbert v njeni nažgosti, je vojvodinja z veliko močjo volje premagovala svojo slabost, toda čim je bila sama, so jo njene moči zapustile in v solzah ter polonesveščena se je zgrudila na divan.

"Oh, če bi mu ne dovolila tega usodepolnega sestanka," je tarnala, "bi bil zdaj živ in zdrav. Usmrtila ga je moja ljubezen, in sicer tako gotovo, kakor bi mu z lastno roko zasadila bodalo v prsi!"

To je bila za vojvodinjo strašna noč, in ko so naslednjega dne njene služkinje stopile v njeno spalnico, so jo našle ležečo na tleh in oblečeno, kakor je bila oblečena prejšnji večer.

Nihče ni vedel, kaj storiti in odposlan je bil brž sel, da bi prišel zdravnik.

Norbertov povratek so pozdravili z globokim vzdihom olajšanja.

Vojvoda je bil zelo v skrbeh, kaj se je zgodilo med njegovo odsotnostjo. Povpraševal je po tem kolikor mogoče diplomatično svoje služabnike, medtem so pa dospeli poklicani zdravniki.

Ko so bolnico preiskali, so izjavili, da je njeno stanje zelo resno in da je možno, da tega napada slabosti ne preživi. Naročili so vojvodi, da mora imeti bolnica popolni mir in da se je ne sme pustiti niti za trenutek same, nakar so odšli z obljubo, da

se naslednjega dne zopet oglašijo.

Norbert je sedel k bolniški postelji, kjer je menil ostati do tle, da bolnica spet okreva, ali pa da jo smrt reši trpljenja. V deliriju je bolnica odgovorila marsikatero zagonetno besedo, do katere je imel ključ samo Norbert, in te besede so napolnjevale njegovo dušo z grozo.

Bilo je zdaj že drugič, da je Norbert čuval ob bolniški postelji in ko je moral obenem čuvati in zaklepati v srce strašno tajnost. V gradu Šamdusu je sedel ob postelji svojega očeta, kjer se je bal, da bo slednji izgovoril ono strašno besedo o nameravanem zastrupljenju, zdaj pa je sedel ob postelji svoje žene, kjer je skrbno pazil, če ne bi prišla preko njenih ustov grozna skrivnost o smrti Georgesa de Croisenoisa.

Ko je tako sedel ob postelji svoje žene, je pričel misliti o svoji preteklosti in zgrozil se je misli, da je doslej, ko je bil komaj petindvajset let star, doživel samo gorje in grozo. Kako strašna bo njegova bodočnost po taki preteklosti!

Skrbelo ga je pa še nekaj drugega, zato je pozvonil in ukazal služabniku:

"Pošljite Jeana k meni, kakor hitro pride."

Ko je končno dospel Jean, ga je njegov mladi gospodar potegnil za seboj k oddaljenemu oknu.

"Nu, torej?" ga je vprašal.

"Vse je opravljeno, vaša milost; bodite brez skrbi."

"In Karolina?"

"Je odšla. Dal sem ji dvajset tisoč frankov in sam sem jo spremljal na vlak. Odpotovala je v Havre in od tam v Združene države, kjer ima bratrance, o katerem upa, da jo bo poročil."

Norbert je olajšano vzdihnil, kajti misel na Karolino šimel ga je zelo težila.

"Kaj pa glede one druge stvari?" je vprašal.

"Stari mož je zmaljal z glavo. 'Kaj je bilo storjenega?'"

"Dobil sem nekega mladega moža, ki misli, da ga menim poslati v Egipt, ker bi nakupil bombaž. On odpotuje jutri ter bo oddal na poti oni dve pismi, ki jih je napisal marki de Croisenois. Eno bo oddal v Marseille, drugo v Kairo."

"Ali misliš, da bosta ti dve pismi zagotovili mojo varnost?"

"Ni gotovo; vsaka indiscrecija od strani tega človeka naju lahko uniči."

Norbert je vzdihnil: "In vendar je bilo treba storiti."

Po konsultaciji so zdravniki izjavili, da je glede bolnice sicer nekoliko upanja, da je pa

njeno stanje še vedno zelo nevarno. Izrazili so tudi domnevo, da utegne trpeti njen intelekt, če ostane pri življenju.

Četrti dan je nastopila kriza, katero je vojvodinja srečno prestala in zaspala, tako da je imel Norbert zdaj nekoliko časa, premišljevali o svojem položaju.

Kako to, da se Dijana de Mussidan, ki je bila prej vsakdanja obiskovalka, ni še pojavila v hiši izza one usodepolne noči? To ga je tako skrbelo, da ji je poslal kratko sporočilo, v katerem ji je naznanil o boleznih svoje žene.

Za eno uro je prejel odgovor, ki je vseboval sledeče besede:

"Ali si morete razložiti nenaden odlok grofa de Mussidana, ki se je odločil, da preživiva zimo v Italiji? Odpotujeta še nocoj. Zbogom! — D."

Torej tudi ona ga je zapustila ter vzela seboj vse nade, ki jih je še imel na tem svetu. . .

Nekako pet dni zatem, ko je bila vojvodinja proglašena izven neposredne nevarnosti, je eden izmed zdravnikov pozval Norberta diskretno na stran. Tu mu je povedal, da je vojvodinja v blagoslovljenem stanju in da mu upa čestitati, da ga vojvodinja obdara s sinom, ki bo dedič imena in imetja.

In baš to dejstvo je bilo, ki je pridržalo Marijo pod streho svojega moža ter jo utrdilo, da se ni vdala Georgesovim prošnjam. V svojo nesrečo pa ni povedala Norbertu, v kakšnem stanju se nahaja, in zdaj je ta novica oživila vse nekdanje Norbertove dvome. Njegove ustne so obledele, oči so mu divje vzplamtele.

"Hvala vam, doktor," je rekel "Seveda, ta vest me je zelo razveselila. Zdal pa zbogom! Iti moram nemudoma k vojvodinji."

Toda mesto da bi šel k svoji ženi, je šel Norbert v svoje sobane, kjer se je zaklenil, da bi ga nihče ne motil. Čutil je potrebo, biti sam, da bi lahko bolj zbrano pogledal tej novi komplikaciji v obraz. Bolj ko je premišljeval, bolj je bil prepričan, da je postal žrtev nezveste žene. Ko je pričel premišljevali, je bil v dvomih, zdaj je bil pa prepričan, da to dete ni njegovo. Ali naj res sprejme to onečastujoče stanje in naj vzgaja Georgesovega otroka kot svojega lastnega? Otroci bi zrastle pod njegovim imenom in končno podedoval njegovo ogromno premoženje. . . "Nikoli!" je zamrmral. "Ne, nikoli; prej, kakor bi se imelo to zgoditi, ga zadavim s svojimi lastnimi rokami."

Toda njegove skrbi so zavzele še drugo smer. Nenadno in tajinstveno izginotje George-

sa de Croisenoisa je izzvalo v Parizu mnogo razburjenja in ugibanja, in pismo, ki ga je odposlal Jeanov agent in ki je med tem dospelo v Pariz, je vso stvar le še bolj zamotalo, kakor pa pojasnilo. Toda kakor vse, tako se je tudi ta zadeva kmalu pozabila in čez osem dni ni že nihče več govoril o njej.

Norbert je spet enkrat svobodneje zadihal, kajti čutil je, da je njegova tajnost varna.

Dijana de Mussidan je bila zdaj že tri mesece odsotna, in ves ta čas mu ni niti ene vrste pisala. Med njim in njegovo ženo je tekla reka krvi. Med vsemi svojimi prijatelji ni imel niti enega, kateremu bi bil mogel potožiti in zaupati. Vse njegove misli so se sukale zdaj okoli deteta, ki ima biti rojeno. Kako naj ga vendar vzgoji, kot bi bilo njegovo lastno dete? Imel je v mislih več načrtov, a vedno se je vračal spet k prvemu, ki ga je zasnoval. In ta njegov načrt je bil, da bi dobil kako tuje dete ter to dete podtaknil in zamenjal za ono, ki ga bo rodila njegova žena. Ko je tako čas potekal, ga je ta misel vedno bolj in bolj mučila, in končno je pozval Jeana, staro, zvesto dušo, ki je že dvema gospodarjema tako zvesto služil.

Zdal je bilo prvič, da se je Jean uprl nameri svojega gospodarja, češ, da bi tako dejanje prineslo sramoto in nesrečo vsem, ki bi bili udeleženi. Ko je pa videl, da ne more svojega gospodarja odvrniti od njegove namere, in ker se je bal, da bi v slučaju njegove, namreč Jeanove, odpornosti, Norbert najel kakega drugega, nezanesljivega človeka, je solznih oči pristal v zahtevo svojega gospodarja.

Nekako čez mesec dni je prišel Jean k svojemu gospodarju ter mu svetoval, da bi bilo najbolje, če bi vojvodinja pričakovala poroda v nekem gradiču Šamdusove rodbine, v bližini Montoire, in ko bo vojvodinja enkrat tam, bo on, Jean, preskrbel vse ostalo. Preselitev je bila izvršena takoj, in vojvodinja, ki je bila zdaj samo še senca nekdanje žene, ni temu ugovarjala. Ona in Norbert sta sedaj živela skupaj kot popolna tujca. Včasih je pretekel teden, ne da bi se sploh videla; če pa sta imela drug drugemu kaj sporočiti, sta storila to potem pisem.

Grad, na katerega je spravil Norbert svojo ženo, je bil kakor nalašč za njegovo namero. Nesrečna žena je bila tukaj popolnoma osamljena ter ni imela nikogar, h kateremu bi se zatekla po pomoč ali nasvet. Njen oče, grof de Puymandour, je umrl nenadoma pred mesecem

dni. Ko je vojvodinja porodila otroka, je spravil Jean to dete v najdenišnico v Vendome, dočim je bil podtaknjeni novorojenec, ki je bil krščen na veličastno ime Rene Gontran de Duepair, marki de Šamdus, nezakonski sin neke deklice, ki je prebivala v okoli-

lici Montoire in ki je bila znana pod imenom "Čarovnica."

(Dalje prihodnjič.)

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober uspeh.

POLETNI IZLET
V JUGOSLAVIJO

na Cunardovem najhitrejšem brzoparniku

MAURETANIA

ki odide iz New Yorka (čez Cherbourg)

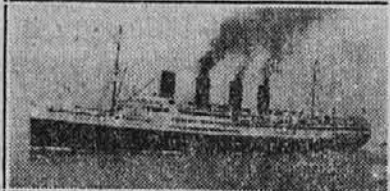
dne 11. junija

pod spremstvom izkušenega uradnika Cunard Linije iz New Yorka do Ljubljane. On bo skrbel za vse potrebe potnikov, ki bodo na ta način prosti vseh potovanjskih skrbi.

Oglejte si Paris na poti.

Izborna prilika za zabavno vožnjo, ne zamudite je!

Preskrbite si vozni listek takoj

MIHALJEVIĆ
BROS.6201 St. Clair
Avenue
CLEVELAND, O.CUNARD
LINE1022 Chester
Avenue
CLEVELAND, O.

SEDAJ JE

ČAS

DA SE

ODLOČITE

ANTON
SATKOVIĆ

PISARNA:
6411 St. Clair Ave.
Tel. Henderson 2238
REZIDENCA:
15810 Parkgrove Ave.
Tel. Kenmore 2847-J

PRIZNANI
SLOVENSKI
STAVBENIK

Spomladi je najboljši čas, da si postavite novo hišo, garažo, shrambo, ali dodelate nove prostore pri vaši hiši.

Vaša hiša potrebuje popravila, da se ne dela škoda. V tem času se prihrani denar, ako se takoj popravi škoda.

Za proračune, nasvete, navodila, sploh za vse informacije, ki se tičejo stavbenika, se brez skrbi obrnite na moj naslov. Veletna izkušnja in stavbe v naselbini garantirajo najboljšo postrežbo in zanesljivo delo v stavbeništvu.

ZA VELIKO NOČ

POŠLJITE DENAR SVOJIM DRAGIM V STARI KRAJ ZA PIRHE

potom

JOHN L. MIHELICH CO.

v S. N. Domu. 6419 St. Clair Ave.

NIZKE CENE

TOČNA IZPLAČITEV

ULJUDNA POSTREŽBA

Jos Demshar in Sin

STAVBENIKA

548 E. 123rd St.

EDdy 1693-R.

Bliza se pomlad in čas za gradnjo novih hiš. Mi vam postavimo hišo na lot, samo ako imate lot plačan in vam tudi preskrbimo denar. Priporočamo se tudi za vsako popravilo, naj bo delo veliko ali majhno. Cene so zmerne in točna postrežba.

Pokličite nas: EDdy 1693-R

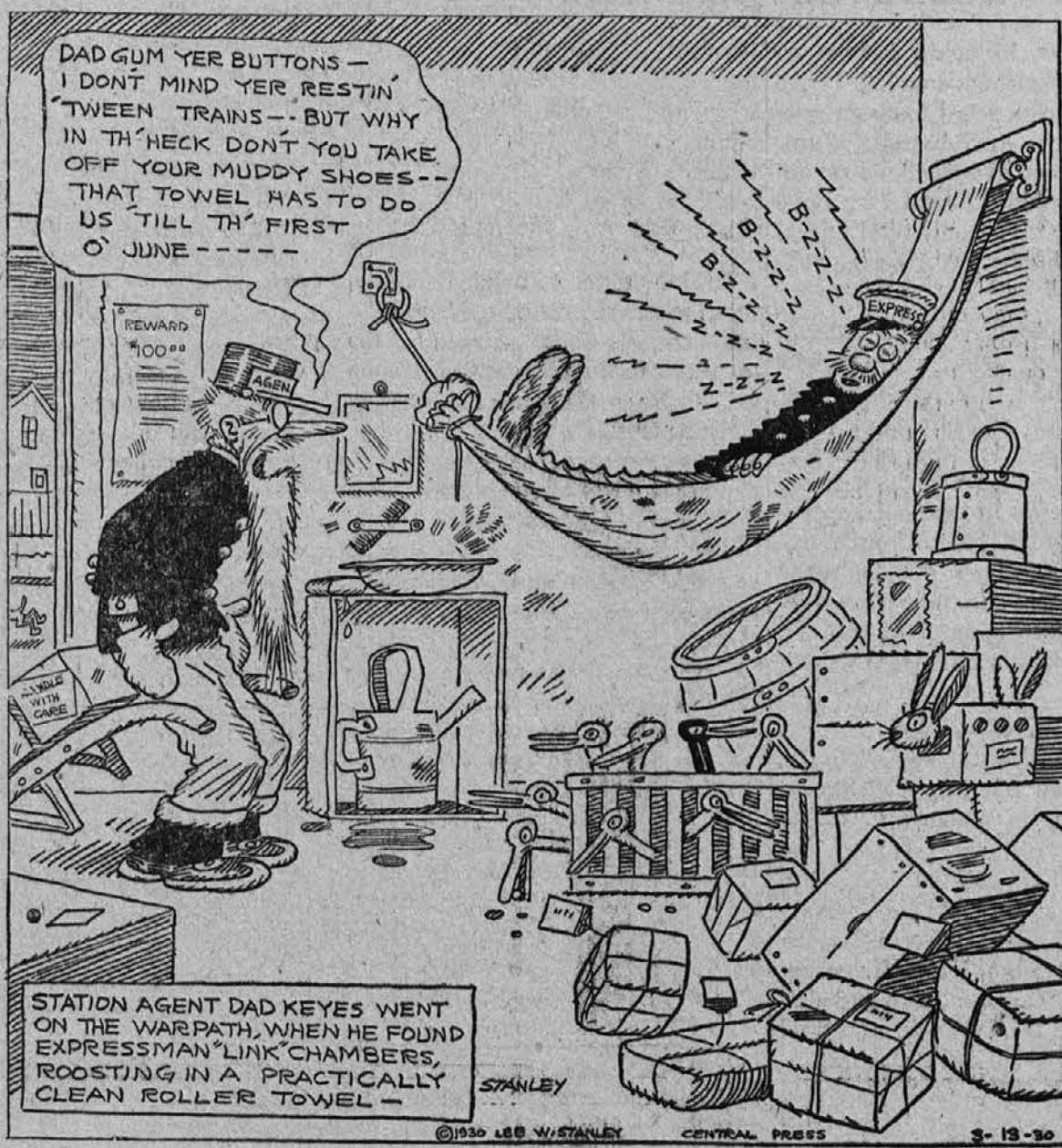
ENDicott 2252

ENDicott 2252

KREMZAR FURNITURE

6108 St. Clair Ave.

IMAMO ZASTOPSTVO SAMO ZA
VICTOR RADIO IN VICTOR PLOŠČE

STATION AGENT DAD KEYES WENT ON THE WARPATH WHEN HE FOUND EXPRESSMAN LINK CHAMBERS ROOSTING IN A PRACTICALLY CLEAN ROLLER TOWEL

STANLEY

CENTRAL PRESS

3-13-30